

Derfor staa vi her overfor et Forhold, hvor det kun kunde gøre Ulykker, naar Lovgivningsmagten blander sig i det, idet dette Forhold skal have Lov til at udfolde sig ad Frivillighedens Vej ved den private Godgørenhed; derved gøre vi Sagen den bedste Tjeneste — det er min Overbevisning. Og derfor siger jeg til Slutning, at jeg opfatter Kultusministerens første Udtalelse paa selvsamme Maade, som den blev opfattet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 4de Valgkreds (Christiansen), som om han troede paa Muligheden af, at dette Spørgsmaal kunde løses ad Lovgivningens Vej, hvad jeg ikke tror paa.

Sabroe: Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (N. P. Jensen) sagde nu i Tilslutning til en Udtalelse af ham i en tidligere holdt Tale, at hvis det Forslag blev gennemført, der foreligger her, vilde det kun kunne anrette Ulykker. Det ærede Medlem sagde i Forbindelse hermed, at her i København appellerede man aldrig forgæves til Godgørenheden. Overfor denne Paastand vil jeg gerne fremholde, at alle de filantropiske Institutioner og Foreninger her i København i deres Aarsberetninger have erkendt, at de have maattet afvise et meget stort Procentantal af nødlidende værdige og hæderlige trængende. Naar der for Samaritanernes Vedkommende maaske gælder et noget andet Forhold, skyldes det dette, at der er jo en Grænse for, hvor mange der kan komme ind i Lokalerne, en Grænse for, hvor mange der kan blive bispist, og ogsaa en Grænse for, hvem der af de nødlidende kommer i Samaritanerne. Jeg vil gerne gøre den Indrømmelse — for øvrigt har min Partifælle, det ærede Medlem fra Fakse (Stauning), der er Ordfører i denne Sag, allerede gjort den overfor det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds — at dette ærede Medlem personlig utvivlsomt er en meget interesseret og varm-hjertet Mand, hvor der er Tale om nødlidende, og derfor er han maaske tilbøjelig til at slutte fra sig selv til øvrige velstillede og til de Kredse og Samfundsklasser, han i Almindelighed færdes iblandt. Men jeg har ogsaa haft en Del med Samaritanvirksomhed og filantropisk Virksomhed i min By at gøre, og jeg tror, at et meget stort Antal, ja, det største Antal meget trængende Folk, slet ikke gaa i Samaritanerne, de genere sig for deres Fattigdom, de skamme sig for deres Pjalter, og de have mange Gange intet

Fodtøj at give Børnene paa, saaledes at de kunne komme hen i Samaritanen. Disse mine Bemærkninger skulle selvfølgelig ikke være en Dadel mod dem, der søge Samaritanen, og jeg vil ikke dermed sige, at de staa paa et lavere Stade end dem, der ikke gøre det. Men der er i dette Land Tusinder og atter Tusinder — heldigvis —, som, hvor fattige de end ere, ere i Besiddelse af en saadan Ære-kærlighed, at de ikke for alt i Verden offentligt ville være med til at demonstrere deres Nød. Og det er disse og deres Børn, som jeg tror at vi mange Gange overse, baade det private og det offentlige. Og det er en given Sag, at hvis der kom en Lovforanstaltning om denne Sag, vilde Godgørenheden slet ikke blive overflødig. Nej, Godgørenheden har saamænd tilstrækkelig mange Felter foruden dette at tage sig af. Jeg behøver jo blot at henvise til, at her i København er der, saa vidt jeg ved, ikke mindre end tre Organisationer, som tage sig af Enker med ukonfirmerede Børn, og alle disse Foreninger, selv den, for hvilken Dronningen staar i Spidsen, erklære, at de ikke tilnærmelsesvis kunne magte den Opgave. En Mængde søger for øvrigt slet ikke, fordi de vide paa Forhaand, at de ikke kunne blive hjulpede. Sandheden om denne Sag er i Virkeligheden den, at i det Øjeblik Lovgivningsmagten, det vil sige Staten og Kommunen i Fællig, og det vil igen sige os alle sammen, træder til og rækker alle de sultne, forkomne Børn en hjælpende Haand, saa have det private Initiativ og den private Godgørenhed langt bedre Evne til at magte de andre Opgaver, som ligge for.

Og der kan neppe være nogen Tvivl om, at Samfundet kommer til ad Aare at lovgive paa dette overordentlig væsentlige Omraade, ikke mindst for Skolens Skyld. Jeg vil sige, at en af de største Reforme, der skulde gennemføres, er netop denne. Man maa hellere undvære de pragtfulde Skolebygninger, der ere rejste, man maa hellere undvære det ydre kostbare Apparat, og saa sørge for det indre Liv, at de Børn, der sidde paa Skolebænken, faa en saadan Forplejning, at de ere modtagelige for Undervisningen. Der er noget underligt i, at vi ere gaaede den modsatte Vej. Man har ikke haft Blikket aabent for, at den legemlige Forplejning betyder ganske overordentlig meget for den aandelige Hygiejne og for Tilegnelsen af Kundskabsmængden. Og lad mig sige, i Tilslutning til, hvad min Partifælle har